

MIJN DORP VOL ERFGOED!

De erfgoedklasbak
Infobundel voor het basisonderwijs

ERFGOED IS OVERAL

Erfgoed, wat is dat eigenlijk? Hebben wij ook erfgoed in ons dorp? Klinkt erfgoed oud of saai? Nee hoor, erfgoed is leuk!

Samen ontdekken we wat erfgoed is en waar het zich verstopt in je dorp of gemeente. Met onze speciale tijdreiskoffer gaan we op reis doorheen verleden, heden én toekomst.

De leerlingen gaan interactief aan de slag met de verhalen in de tijdreiskoffer en leren zo wat erfgoed is, welke soorten erfgoed er zijn en welk erfgoed zich pal onder hun neus bevindt. Erfgoed is overal!

WAT IS EEN ERFGOEDKLASBAK?

Rond Erfgoeddag (26 april 2026) trekken erfgoedwerkers met een workshop naar de klas. Er is een gratis aanbod beschikbaar voor het lager en middelbaar onderwijs.

In de vorm van erfgoedklasbakken kunnen leerlingen kennismaken met de verschillende facetten van erfgoed en erfgoedzorg.

Erfgoeddag en de Erfgoedweken zijn een initiatief van FARO, het Vlaams Steunpunt voor cultureel erfgoed.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Stuifzand brengt erfgoed tot in de klas. Na de erfgoedklasbak kunnen leerlingen:

- Erfgoed herkennen
- Soorten erfgoed (roerend erfgoed, onroerend erfgoed en immaterieel erfgoed) herkennen en benoemen
- Voorbeelden van erfgoed geven uit hun omgeving
- Nadenken over het verleden
- Aangeven wat zij belangrijk vinden om te bewaren uit dat verleden

WAT GAAN WE DOEN?

DEEL 1	Het verleden	<p><u>Huiswerk</u>: vraag aan je familie of vrienden hun favoriete voorwerp van vroeger (vb. een stuk speelgoed). Breng dit voorwerp (of een foto) mee naar de klas. Je krijgt dit nadien weer terug mee naar huis.</p> <p><u>In de klas</u> (ca. 20 min.) gaan we dieper in op de meegebrachte voorwerpen en foto's. Waar komt dit voorwerp vandaan? Wat maakt dit voorwerp zo bijzonder? Zou jij zelf graag met het stuk speelgoed spelen?</p>	<p>De voorwerpen die de leerlingen mogen meebrengen mogen zowel oud als nieuwer zijn. Het mag een stuk speelgoed zijn, een leuke familiefoto, het favoriete boek van één van de ouders, de grappige verrekijker van opa, etc.</p> <p>Er worden 'reserve' voorwerpen door Stuifzand voorzien om de leerlingen op te vangen die zelf niets hebben kunnen meebrengen.</p>
	Naar de toekomst	<p><u>De tijdreiskoffer</u> (ca. 30 min.): de tijdreiskoffer is echt een rommeltje! Zo kunnen we niet op tijdreis gaan.</p> <p>We bekijken de speciale voorwerpen en foto's in de koffer. Dit zijn allemaal voorbeelden van verschillende soorten erfgoed. Daarnaast zijn er drie bakjes om de koffer te organiseren.</p> <p>De leerlingen krijgen de opdracht de koffer én alle voorwerpen 'in te pakken' voor vertrek. En dus te leren welke soorten erfgoed binnen welk bakje ingepakt mag worden.</p> <p>Als de koffer ingepakt is, dan gaan we op reis!</p>	<p>We voorzien een reiskoffer met daarbinnen verschillende voorwerpen met verschillende soorten erfgoed. Daarnaast zal de koffer drie delen bevatten die elk een categorie of soort erfgoed vertegenwoordigen (roerend, onroerend en immaterieel).</p> <p>De leerlingen gaan aan de slag met de voorwerpen in de koffer en mogen deze bij de juiste soort erfgoed sorteren. Herkennen ze deze voorwerpen? Zijn deze van vroeger of van nu? Waarvoor zouden ze gebruikt worden?</p> <p>Zo leren ze wat de verschillen tussen deze soorten erfgoed zijn en gaan ze hiermee actief aan de slag.</p> <p>Daarna gaan we kijken naar de meegebrachte voorwerpen. In welk bakje kan je deze sorteren en waarom?</p>
		<p>Nu is onze koffer toch wel zwaar! Misschien moeten we toch een beetje bagage thuis laten. Als de leerlingen maar drie voorwerpen mee kunnen nemen naar de toekomst? Wat neem je dan mee?</p>	<p>Deze opdracht focust meer op het toekennen van een waardeoordeel aan de voorwerpen. Als ze maar drie voorwerpen mogen meenemen naar de toekomst, welke zijn dan het belangrijkste? Waarom worden deze voorwerpen gekozen?</p>
DEEL 2	De toekomst	<p><u>Mijn dorp vol erfgoed</u> (ca. 20 min.): In onze erfgoedkoffer zit ook een kaart van je gemeente. Op deze kaart ontbreken een aantal plaatsen en gebouwen. Nu gaan we nooit de weg vinden op reis. Kunnen de leerlingen de weg terugvinden? Waar moet welk puzzelstukje geplaatst worden? Welke puzzelstukjes herkennen ze, weten ze wat dit is of waar ze dit ooit gezien hebben?</p>	<p>Voor deze opdracht voorzien we een kaart van eigen dorp of gemeente met daarop een aantal herkenbare plaatsen en gebouwen aangeduid met een foto. Stippen op de kaart geven lege plaatsen aan waar de foto's van andere gebouwen en plaatsen geplaatst kunnen worden. Bij de stippen op de kaart worden korte raadsels en weetjes geplaatst die prijsgeven over welk puzzelstukje het gaat.</p> <p>De leerlingen krijgen de tijd om deze puzzelstukjes te bekijken. Welke gebouwen of dingen herkennen ze of wat denken ze dat dat is? Weten ze waar deze puzzelstukjes geplaatst moeten worden op de kaart? Waar hebben ze deze gebouwen ooit eerder gezien?</p> <p>Met deze opdracht bekijken we hoe de leerlingen naar de eigen gemeente kijken. Hoe ze herkenbare punten zouden indelen op een kaart en hoeveel van het erfgoed in hun vertrouwde omgeving ze wel/niet kennen. Zo leren we samen de eigen gemeente wat beter kennen!</p>
		<p><u>Het dorp van de toekomst</u> (ca. 20 min.): Wat als we op reis zouden gaan naar de toekomst? Hoe zou het ideale dorp eruit zien? Wie woont er in dat dorp? Rijden mensen met de auto naar de winkel of hebben ze een ander voertuig? Waarin wonen mensen?</p> <p>De leerlingen mogen de baas zijn over het dorp van de toekomst. Wat willen ze behouden? Wat willen ze veranderen? En waarom?</p>	<p>Voor deze opdracht gebruiken we dezelfde kaart van eigen dorp of gemeente, maar voorzien we blanco puzzelstukjes die ingevuld kunnen worden met de tekeningen van de leerlingen. Deze mogen ze invullen met elementen die ze in de toekomst graag behouden of veranderen en op de kaart kleven.</p> <p>Deze opdracht wil de leerlingen laten reflecteren over hun erfenis naar toekomstige generaties toe. Wat zouden ze anders doen? Wat zouden ze willen behouden? Wat vinden zij belangrijk om mee te nemen naar de toekomst?</p>
	Afsluiten	<p>Om af te sluiten voorzien we nog een korte <u>animatievideo</u> (5-10min.) over de verschillende soorten erfgoed.</p>	<p>De leerlingen herhalen aan de hand van een korte video nog even de verschillende soorten erfgoed waarover ze deze les geleerd hebben. Daarna wordt de erfgoedkoffer weer ingepakt en sluiten we de les af.</p>
Extra	<p>We voorzien een <u>erfgoedkwartet</u> dat de leerkracht, eventueel, na de les nog kan spelen met de leerlingen.</p>		

1

DE ERFGOED TIJDREISKOFFER

2

MIJN DORP VOL ERFGOED!

3

MIJN DORP VOL ERFGOED IN DE TOEKOMST

4

DE VIDEO

5

HET ERFGOEDKWARTET

WANNEER IS DE KLASBAK BESCHIKBAAR?

De erfgoedklasbak kan gereserveerd worden op volgende momenten.
Wees er snel bij want vol is vol.

DATUM	BESCHIKBAAR TUSSEN ...	DATUM	BESCHIKBAAR TUSSEN
MA 20 april 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30	WOE 13 mei 2026	• 8u30 en 12 uur
DI 21 april 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30	MA 18 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
WOE 22 april 2026	• 8u30 en 12 uur	WOE 20 mei 2026	• 8u30 en 12 uur
DO 23 april 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30	DO 21 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
MA 27 april 2026	• 8u30 en 12 uur	VRIJ 22 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
DI 28 april 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30	MA 25 mei 2026	• 8u30 en 12 uur
WOE 29 april 2026	• 8u30 en 12 uur	WOE 27 mei 2026	• 8u30 en 12 uur
DO 30 april 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30	DO 28 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
MA 4 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30	VRIJ 29 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
DI 5 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30		
WOE 6 mei 2026	• 8u30 en 12 uur		
DO 7 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30		
MA 11 mei 2026	• 8u30 en 12 uur		
DI 12 mei 2026	• 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30		

INTERESSE? ZO WERKT HET!

Er zijn twee opties:

Stuifzand komt naar jou en geeft twee lessen les.

- Maak een afspraak met Stuifzand.
- Wij brengen alle benodigdheden mee en begeleiden de klasbak.

Ga zelf aan de slag in de klas met een workshopbox.

- Stuifzand voorziet een draaiboek en het nodige materiaal om de klasbak zelf met je leerlingen te doen. Je kan het materiaal voor de klasbak uitlenen. We brengen het naar de school en halen het nadien terug op.
- Maak een afspraak met Stuifzand via marie@stuifzand.be of erfgoed@stuifzand.be.

HOE KAN IK EEN KLASBAK RESERVEREN?

Deadline: 5 april 2026

- Reserveer een tijdslot via de datumprikker:
<https://cally.com/pkx8g9ba7zyxnjzd>

- Of mail je gewenste tijdslot naar marie@stuifzand.be

Voor klassen groter dan 25 leerlingen, vragen we op te splitsen in twee groepen met elk een apart tijdslot. Zo kunnen alle leerlingen actief deelnemen.

WAT VRAGEN WE VAN JOU?

Volgende zaken zijn nodig voor het uitvoeren van de klasbak:

- Een beamer of scherm met HDMI aansluiting om een video af te spelen.
- Eén of meerdere tafels met voldoende zitplaats voor alle deelnemende leerlingen.
- Voor de huiswerkopdracht (zie 'wat gaan we doen?') zouden de leerlingen de instructies moeten krijgen om een voorwerp, foto of stuk speelgoed mee naar school te nemen. Dit is bij voorkeur een object dat van hun (groot)ouders, vrienden of burens is geweest en dat voor hen 'speciaal' aanvoelt. Stuifzand zal 'reserve voorwerpen' voorzien voor de kinderen die niets mee kunnen nemen.

CONTACT

Heb je vragen of wens je meer informatie? Neem contact op met Marie via:

Marie Beyens - Publiekswerker Erfgoed
marie@stuifzand.be
0473 92 23 07

STUIFZAND
●● Hier waait cultuur.